

KEMIÖNSAAREN NORDANÅ- LÖVBÖLEN JA GRÄSBÖLEN TUULIPUISTOHANKKEIDEN YMPÄRISTÖSELVITYKSET. PESIMÄLINNUSTOSELVITYS 2011

Leppälintu pesii alueen männiköissä

Suomen Luontotieto Oy 20/2011

Jyrki Oja

Päivitetty raportti 10/2012

Sisältö

1. Johdanto.....	3
2. Aineisto ja menetelmät.....	3
3. Tulokset	6
3.1 Kartoituslaskentamenetelmällä tutkittujen alueiden pesimä-linnusto	6
3.2. Alueilla pesivät/havaitut Lintudirektiivin liitteen I pesimälajit	10
3.3 Alueilla pesivät/esiintyvät kansallisessa uhanalaisluokituksessa mainitut lintulajit	13
4. Yhteenveto	14
4.1 Nordanå-Lövböle.....	14
4.2 Gräsböle	14
5. Lähteet ja kirjallisuus	15
6. Liitteet	16

1. Johdanto

EFE Ab ja Sito Oy tilasivat keväällä 2011 Suomen Luontotieto Oy:ltä pesimälinnustoselvityksen suunnitteilla olevien Kemiönsaaren Nordanå-Lövbölen ja Gräsbölen tuulipuisto-hankkeiden vaikutusalueilta. Selvitys kuuluu hankkeiden ympäristösuunnitteluun ja ympäristövaikutuksiin liittyviin perusselvityksiin. Tehtävän yhteyshenkilönä Sito Oy:ssä on toiminut Lauri Erävuori ja Suomen Luontotieto Oy:ssä Jyrki Oja.

Tässä raportin päivityksessä on esitetty aiemman raportin tulokset suunnittelualueittain. Tulokset ovat muutoin samat kuin aiemmassa raportissa.

2. Aineisto ja menetelmät

Kemiönsaaren keskiosiin suunniteltujen tuulipuistojen alueiden pesimälinnusto selvitettiin 10.6.-4.7.2011 välisenä aikana. Maastotöistä vastasi ja raportin kirjoitti biologi FM. Jyrki Oja Suomen Luontotieto Oy:stä. Maastotöissä avustivat Tikli Matikainen ja Hanna-Kaisa Hietajärvi. Tietoja pesimälinnustosta saatiin myös alueella liikkuneilta lintuharrastajilta. Koska suunnittelualueet ovat hyvin laajoja, selvitystyö keskitettiin Lintudirektiivin liitteen I pesimälajien ja kansallisessa uhanalaistarkastelussa (Rassi ym. 2010) mainittujen lintulajien selvittämiseen. Näiden lajien lisäksi etsittiin kaikkien petolintulajien reviirejä.

Suunnittelualueiden pesimälinnusto selvitettiin sovellettua linjalaskentamenetelmää ja kartoituskentämenetelmää käyttäen (Koskimies 1988). Kartoituskentämenetelmää käytetään selvitetään kallioalueiden sekä myös louhosalueiden pesimälinnusto (suunniteltujen voimalaitosyksiköiden alueita). Useimmilla kohteilla käytiin vain kerran, mutta osa alueista laskettiin kahdesti. Laskenta suoritettiin aamuisin klo 3.30-10.00 välisenä aikana. Koska työn tarkoituksena oli löytää mahdolliset vaateliaat tai uhanalaiset pesimälajit, käytettiin laskennassa myös atrappia vakioituneen laskentamenetelmän ohjeiden vastaisesti. Laskennassa haettiin erityisesti petolintujen pesiä ja suuret puut tarkistettiin systemaattisesti myös vanhojen tai käyttämättömien pesien löytämiseksi. Havaintoihin lisättiin myös muiden selvitysten yhteydessä tehdyt lintuhavainnot. Kartoituskentämenetelmällä tutkitut alueet on esitetty karttaliitteessä 1.

Dragsmossenin louhosaluetta.

Linnuston laskentamenetelmistä kartoituslaskenta on tarkin, mutta samalla työläin, mikäli laskentakertoja on useampi kuin yksi. Kartoituslaskentamenetelmää käytetään yleisesti maalinuston selvitys- ja seurantamenetelmänä ja menetelmänä se on hyvin yksinkertainen ja helposti toteutettavissa.

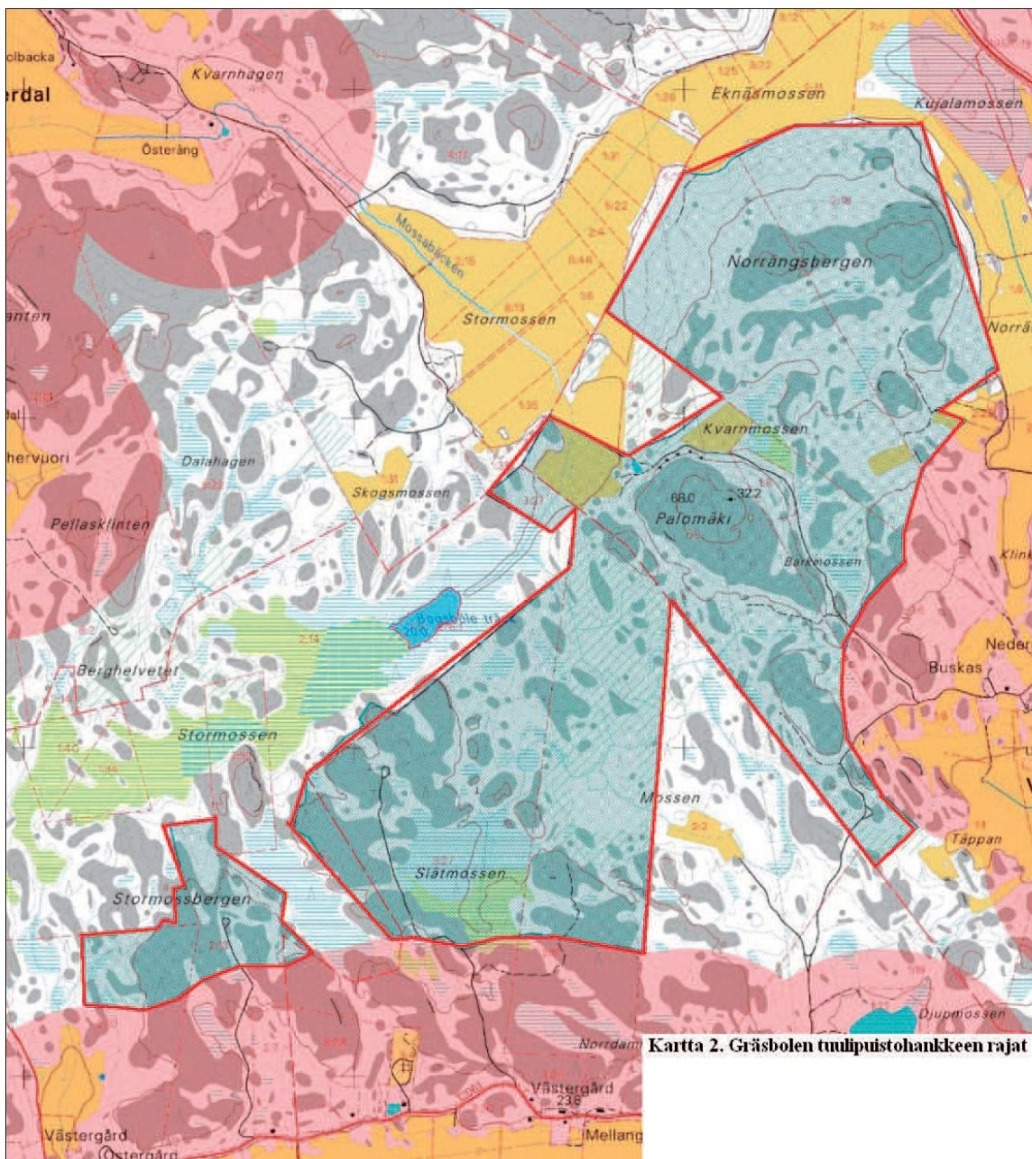
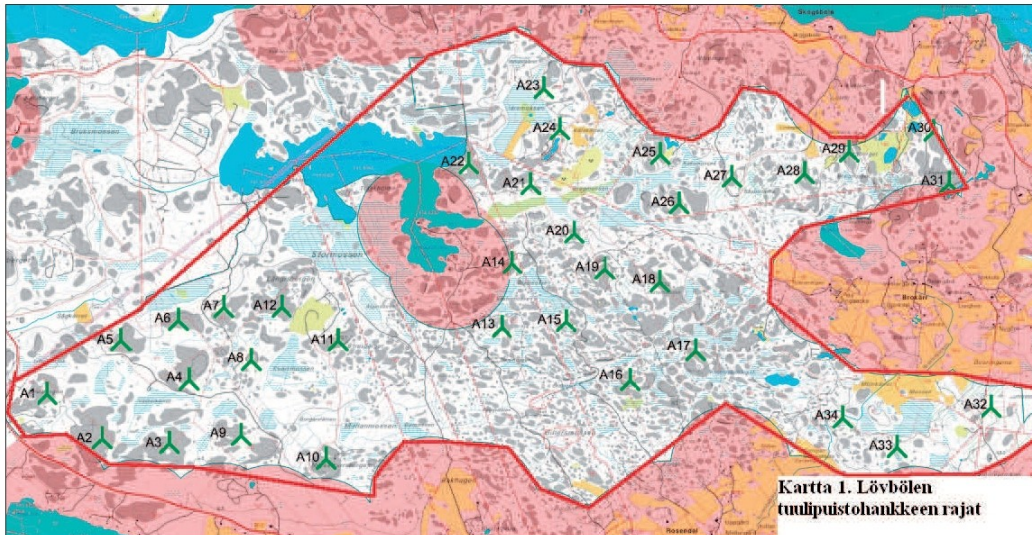
Kartoituslaskentamenetelmä perustuu tavallisesti useaan käyntikertaan tutkimusalueella. Kuten muutkin pesimälinnustoon kohdistuvat laskentamenetelmät, kartoituslaskennassa pohjana on lintujen reviirikäyttäytyminen. Kullakin käyntikerralla merkitään kartalle kaikki pesivää paria osoittavat havainnot. Useimmiten havainto on laulava koiras, mutta myös pesät, juuri pesästä lähteneet maastopoikaset sekä varoitelevat naaraat ovat pesivää paria osoittavia havaintoja. Havainnot merkitään käyntikartalle, jonka tulisi olla mahdollisimman tarkka. Käytännössä peitepiirros, johon voi merkitä omia karttamerkkejä, on usein paras vaihtoehto.

Kartoitus on hidas, mutta hyvin tehokas laskentamenetelmä. Yhdellä käyntikerralla havaitaan metsämaastossa keskimäärin 60 % alueella pesivistä lintupareista ja kymmenellä jo 99,5 % (Enemar 1959). Avomaastossa, kuten suoympäristössä tai peltoaukeilla kartoituslaskentamenetelmä on hyvin toimiva.

Kahden laskentakerran menetelmällä ei välttämättä havaita kaikkia alueella esiintyviä lintuja, niiden satunnaisen liikkumisen sekä muuttuvien ympäristöolosuhteiden vaikutusten takia. Kartoituslaskentamenetelmällä yhdellä käyntikerralla havaitaan metsämaastossa noin 60 % pesimälinnuista, mutta avomaastossa havaintotehokkuus voi olla jopa yli 80 %. Harvakasvuisissa metsissä yhdellä käyntikerralla voidaan olosuhteiden ollessa suotuisat havaita lähes kaikki alueella pesivät lintuparit, mikäli laskennan ajoitus osuu oikeaan aikaan (mm. Koskimies ja Väisänen 1988). Kattavamman ja yksityiskohtaisemman tiedon saamiseksi tulisi laskentakertoja olla mielellään vähintään kaksi. Tulosten tulkinnassa inventointialueiden rajalla havaitut parit tulkittiin alueella pesiviksi. Kanalinnut tulkittiin pesiviksi, mikäli kyse oli yksinäisestä linnusta. Laajan reviirin omaavat linnut (mm. palokärki, petolinnut ja korppi) laskettiin alueen pesimälinnustoon, mikäli reviirin oletettiin ulottuvan inventointialueelle. Selvityksessä käytettiin atrappia jo mahdollisesti laulukautensa lopettaneiden tai muista syistä hiljaisten lintulajien havaitsemiseksi.

Tiettyjen alueiden kartoituslaskennan lisäksi koko suunnittelualueelta etsittiin vaateliaita tai uhanalaisia pesimälajeja. Alueen laajuuden vuoksi systemaattista selvitystä oli mahdotonta toteuttaa ja inventointi suoritettiin tekemällä alueiden poikki laskentalinjoja, joita pitkin kulkemalla suurin osa suunnittelualueesta tuli katettua. Käytetty menetelmä on sama kuin vakioidussa linjalaskentamenetelmässä, mutta nyt ei laskettu erikseen pää- ja apusarkoja vaan keskityttiin vaateliaan lajiston reviirien tai pesäpaikkojen etsimiseen. Karttaliitteessä 2 on esitetty laskentalinjat. Lövbölen alueella linjoja oli yhteensä neljä ja Gräsbölen alueella yksi. Osa linjoista kulki alueen metsäautoteitä pitkin.

Kolmas käytetty menetelmä oli petolintujen havainnointi korkeilta kallioilta ja hakkuu- aukeilta. Tämä havainnointi suoritettiin aamulaskennan jälkeen päiväsaikaan. Kaikissa laskennoissa käytettiin lauluatrappia ja esim. kehrääjien yökuuntelussa atrappia käytettiin systemaattisesti. Myös varpuspöllöjä ja kangaskiuruja sekä pikkusieppoa etsittiin lauluatrappia käyttämällä.

3. Tulokset

3.1 Kartoituskentämenetelmällä tutkittujen alueiden pesimälinnusto

Kartoituskentämenetelmää käytettiin Nordanå-Lövbölen hankealueella kolmella osa-alueella (kohdealueet 1-3) ja Gräsbölen hankealueella yhdellä osa-alueella (kohdealue 4). Kartoituskentämenetelmällä tutkittujen alueiden kartat on esitetty liitteessä 1.

Kohdealue 1

Nordanå-Lövbölen tuulivoimapuiston alueella sijaitseva Långisbergenin kallioalue sekä viereinen louhosalue ja Stormossenin reuna-alue. Havaitut pesimälajit parimäärineen.

Laji	Parimäärä
Kurki	1 pesii Stormossenilla
Metsäviklo	1 poikue louhosalueen kosteikolla
Pikkutylli	1 kaksi poikasta rengastettiin louhosalueelta
Pyy	1
Palokärki	1 Stormossenin reunametsässä
Kangaskiuru	1
Västäräkki	2 pesivät louhosalueella
Metsäkirvinen	3
Laulurastas	1
Kulorastas	1
Mustarastas	1
Leppälintu	1
Kivitasku	1 louhosalueella
Pajulintu	3
Harmaasieppo	1
Lehtokerttu	1
Sinitiainen	1 pesä työkoneessa
Peippo	3
Keltasirkku	2

Kohdealue 2

Nordanå-Lövbölen tuulivoimapuiston alueella sijaitseva Västermossen. Kalliomaastoa ja hakkuuaukeita. Pieni kuusivaltainen alue.

Laji	Parimäärä
Nuolihaukka	1 varoitteleva emo
Teeri	1 naaras
Metso	1 koiras
Kangaskiuru	1
Metsäkirvinen	3
Kulorastas	1
Laulurastas	1
Leppälintu	1
Rautiainen	1
Punarinta	2
Pajulintu	1
Harmaasieppo	2
Töyhtötiainen	1
Peippo	3
Keltasirkku	1

Metso soitimella.

Kohdealue 3

Nordanå-Lövbölen tuulivoimapuiston alueella sijaitseva Dragmossenin louhosalue. Avolouhosta, laajoja hakkuuaukeita ja avosuota.

Laji	Parimäärä
Telkkä	1 poikue veden peittämässä avolouhoksessa
Kurki	1 ääntä Tärsmossenilta
Metsäviklo	1
Pikkutylli	1
Taivaanvuohi	1
Teeri	2 naarasta
Kehräjä	2
Kangaskiuru	1-2
Kiuru	1
Kivitasku	1
Västäräkki	3
Laulurastas	1
Punarinta	1
Pajulintu	3
Tiltiltti	1 oudossa ympäristössä suonreunuksella
Hippiäinen	1
Harmaasieppo	1
Korppi	1
Pikkulepinkäinen	1
Viherpeippo	1
Peippo	3

Peippo on alueen runsaslukuisin lintu.

Kohdealue 4

Gräsbölen tuulivoimapuiston alueella sijaitseva Palomäen mäki-alue ja pieni pelto-alue sekä ympäröivää etelänpuoleista metsää.

Laji	Parimäärä
Varpushaukka	1
Kurki	1 pariskunta ruokaili pellolla
Töyhtöhyppä	2
Teeri	1 naaras
Pyy	1 poikue
Palokärki	1 poikue
Sepelkyyhky	1
Västäräkki	1
Metsäkirvinen	3
Rautiainen	2
Kulorastas	1
Punakylkirastas	1
Punarinta	2
Mustarastas	1
Puukiipijä	1
Hippiäinen	1
Kirjosieppo	1
Tiltalti	1
Pajulintu	3
Närhi	1
Pikkulepinkäinen	1
Punatulkku	1
Viherpeippo	2 pesät Palomäen kallion katajissa
Peippo	4
Keltasirkku	2

Rautiainen on kuusimetsien peruslajeja. Kuvan lintu rengastajan kädessä.

3.2. Alueilla pesivät/havaitut Lintudirektiivin liitteen I pesimälajit

Kurki (*Grus grus*) 3 paria

Suunnittelualueiden reunaosien suurimmilla soilla pesii useita kurkipareja ja laji havaittiin Nordanå-Lövbölen alueella pesimäaikaan Stormossenilla sekä Tärsmossenilla.

Gräsbölen kurkihavainto koski paria, joka ruokaili viljapellolla Palomäen luoteispuolella. Alueella saattaa pesiä useampikin pari, sillä osa linnuista oli saattanut viedä poikasensa jo muualle.

Metso (*Tetrao urogallus*) 3 koirasta + 1 naaras

Nordanå-Lövbölen alueella havaittiin kolme metsoyksilöä, joista yksi havainto koski todennäköisesti pesivää naaraslintua. Naaraslintu havaittiin alueen keskiosassa hakkuuaukean reunalla. Metsokukkoja havaittiin aivan alueen länsipäässä lähellä varuskunta-alueen rajaa sekä alueen keskiosassa Västermossenin alueella. Kemiönsaarella on vielä jäljellä lisääntyvä metsokanta, joka asustaa suurilla metsäkuvioilla. Lajin soidinpaikkoja ei inventoinnin ajankohdan vuoksi kyetty selvittämään. Gräsbölen alueelta ei tehty havaintoja metsosta.

Teeri (*Tetrao tetrix*) 9 paria

Nordanå-Lövbölen alueella tehtiin toistakymmentä teerihavaintoa ja poikueitakin tuli vastaan kolme. Lajin pesinnän varmistaminen vaatii joko pesä- tai poikuehavaintoa. Lähes kaikki naaraslintuja koskeneet havainnot tehtiin soitten laitamilta. Kaikki naarashavainnot tulkittiin pesiviksi. Tämän lisäksi inventoinnissa havaittiin noin 15 teerikukkoa tasaisesti alueelle levittäytyneenä. Mielenkiintoinen havainto oli se että muutama teeri soi vielä ke-säkuun puolessavälissä suuren hakkuuaukean säästöpuiden latvoissa. Alueella havaittiin myös runsaasti teeren talvisia jätöksiä. Lajin soidinpaikkoja ei inventoinnin ajankohdan vuoksi kyetty selvittämään. Todennäköisesti ainakin alueen suurimmat suot soveltuvat lajin soidinpaikoiksi. Gräsbölen alueella havaittiin yksi teerinaaras.

Kurkipari.

Pyy (*Bonasa bonasa*) 12 paria

Pyy esiintyy koko Nordanå-Lövbölen suunnittelualueella tasaisesti ja todellinen parimäärä saattaa olla jopa 20 paria. Laji suosii kosteapohjaisia kuusikoita, joissa aluspuustoon kuuluu lehtipuita ja erityisesti harmaaleppää. Suurin osa havainnoista koski aikuisia lintuja ja poikuehavaintoja tehtiin vain viisi. Lövbölen alueella pyyt suosivat alueen itäosaa, jossa metsät ovat kuusivaltaisia. Gräsbölen alueella pyytä havaittiin vain kahdesti. Pyytä etsittiin myös pyypilliä käyttäen.

Palokärki (*Dryocopus martius*) 4 paria

Suunnittelualueilla on vähintään 4 palokärkireviiriä ja alueiden koon perusteella reviirejä voisi olla useampikin. Palokärjen reviiri on usean neliökilometrin laajuinen ja lajin ruokailulennot voivat ulottua kilometrienkin päähän pesältä. Nordanå-Lövbölen alueella tavattiin kolme paria. Palokärki pesi ainakin Nordanå-Lövbölen alueen länsiosassa, jossa havaittiin palokärkipoikue. Nordanå-Lövbölen alueella on runsaasti palokärjelle pesäpuiksi sopivia riittävän suurikokoisia puita sekä myös lahopuuta lajin talviseksi ravintolähteeksi. Gräsbölen Palomäen länsipuolella havaittiin myös maastopoikue.

Harmaapäätikka (*Picus canus*) 2-3 paria

Harmaapäätikan kohdalla pesimälinnustoselvitys päästiin aloittamaan liian myöhään, sillä pesinnän alettua harmaapäätikat ovat hyvin hiljaisia eivätkä välttämättä vastaa edes ääniatrappiin. Varmistettuja harmaapäätikan pesintöjä tehtiin vain yksi ja se koski Nordanå-Lövbölen Dragmossenin louhosalueen läheisyydessä havaittua maastopoikuetta (emo + kaksi poikasta). Muut havainnot koskivat yksinäisiä hiljaisia aikuislintuja Nordanå-Lövbölen alueella, jolla saattaa pesiä useampikin harmaapäätikka, sillä lajille soveliaita haapavaltaisia metsänreunuksia ja pieniä haapavaltaisia sekametsäkuvioita on alueella jonkin verran. Gräsbölen alueelta lajista ei tehty havaintoja.

Varpuspöllö (*Glaucidium passerinum*) 1 pari

Pesimälinnustoselvityksessä havaittiin atrappiin reagoiva varpuspöllö Nordanå-Lövbölen alueella. Atrappiin vastannut lintu löytyi Gillersmossenin metsätien varresta sopivasta pesimäympäristöstä. Varpuspöllön pesimäkannan selvittämiseksi inventointiajankohta on huono ja pesimäkannan selvittäminen vaatii lopputalvesta tehtyjä soidinkuunteluretkiä. Laji löytyy atrapin avulla kyllä myöhemminkin keväällä.

Palokärki muurahaispyynnissä.

Huuhkaja (*Bubo bubo*) 2 paria?

Nordanå-Lövbölen alueella pesii varmuudella ainakin yksi huuhkajapari, jonka pesäpaikka sijaitsee Dragsmossenin louhosalueen läheisyydessä. Alueella havaittiin kesäkuussa kaksi huonosti lentävää maastopoikasta. Tämän lisäksi huuhkajasta tehtiin havainto aivan alueen lounaiskulmauksessa, jossa nähtiin saalistava aikuinen lintu ja kuultiin todennäköistä kerjäävän poikasen ääntä. Havainto tehtiin kehrääjakuuntelun ohessa yöllä eikä mahdollista poikasta saatu paikannettua. Alueella on useita huuhkajan pesimäpaikaksi sopivia rauhallisia kallioalueita ja jyrkänneitä ja laji saattaa pesiä mm. hakkuaukeilla tuulentaatojen alla. Lajin pesimäpaikka on melko helppo paikallistaa keväisellä yökuuntelulla, mutta koska selvitystyö alkoi vasta kesäkuussa, tämä ei ollut mahdollista. Gräsbölen alueelta ei tehty havaintoja huuhkajasta.

Huuhkaja pesii Dragsmossenin alueella.

Kehrääjä (*Caprimulgus europaeus*) 5 paria

Kehrääjien esiintymisen selvittäminen vaatii yökuuntelua ja alueille tehtiin kaksi yökuunteluretkettä (14.6 ja 4.7). Kummallakin kerralla mäntyvaltaisilla metsäalueilla soitettiin atrappia lajille sopivassa elinympäristössä. Kemiönsaarella on melko runsas kehrääjäkanta ja laji löytyi nytkin Nordanå-Lövbölen alueelta neljältä kohteelta. Kehrääjän reviiri on hyvin laaja ja lajin pesinnän varmistaminen on hyvin hankalaa. Elokuussa tehdyillä lepakkoretkillä lajin havaittiin saalistavan mm. Nordanå-Lövbölen alueella sijaitsevien louhosalueiden ympäristössä. Gräsbölen alueelta ei tehty lajista havaintoja.

Kangaskiuru (*Lullula arborea*) 4 paria

Kangaskiuru viihtyy Nordanå-Lövbölen kalliomaastoissa ja erityisesti louhosalueilla. Laji on Kemiönsaarella melko tavallinen pesimälaji harvapuustoisilla kallioalueilla. Laji pesii kaksi kertaa kesässä ja kaikilta havaintopaikoilta löytyi poikueita sekä laulavia lintuja. Gräsbölen alueelta ei tehty lajista havaintoja.

Pikkulepinkäinen (*Lanius collurio*) 2 paria

Inventoinneissa alueilta löytyi kaksi pikkulepinkäisparia, joista toinen pari pesi Nordanå-Lövbölen Dragsmossenin louhosalueen läheisyydessä ja toinen pari Gräsbölen alueella hakkuaukealla/pellonreunuksella Palomäen pohjoispuolella. Pesinnän alkuvaiheessa laji on hyvin piilotteleva ja usein lajin pesintä paljastuu vasta heinäkuun alkupuolella poikasten lähdettyä pesästään. Suunnittelualueiden hakkuaukeilla saattaa pesiä useampikin pikkulepinkäispari. Kesällä 2011 Suomessa havaittiin normaalia vähemmän pikkulepinkäisiä, ilmeisesti talvehtimisalueella tapahtuneiden ympäristömuutosten vuoksi.

3.3 Alueilla pesivät/esiintyvät kansallisessa uhanalaisluokituksessa mainitut lintulajit

Hiirihaukka (*Buteo buteo*) 1 pari (NT= silmälläpidettävä)

Selvitysalueiden ainoa pesintään viittaava hiirihaukkahavainto tehtiin Nordanå-Lövbölen alueelta Dragmossenin louhosalueen itäpuolella, jossa havaittiin saalistava aikuinen lintu kesäkuussa (16.6). Lajin pesää ei kuitenkaan löydetty. Lajille soveliaista pesimä- ja saalistusympäristöä on Nordanå-Lövbölen alueella runsaasti ja runsaina pikkujyrsijävuosina alueella pesinee muutamia pareja. Gräsbölen alueelta ei tehty lajista havaintoja.

Teeri (*Tetrao tetrix*) kts. 3.2 (NT= silmälläpidettävä)

Huuhkaja (*Bubo bubo*) kts. 3.2 (NT= silmälläpidettävä)

Kivitasku (*Oenanthe oenanthe*) 3 paria (NT= silmälläpidettävä)

Kaikki selvitysalueilla tehtyt kivitaskuhavainnot koskivat pesiviä pareja ja kaikki havainnot tehtiin Nordanå-Lövbölen louhosalueilla. Nykyisin suurin osa Etelä-Suomen kivitaskuista pesii louhos- ja teollisuusalueilla. Gräsbölen alueelta ei tehty lajista havaintoja.

Sirittäjä (*Phylloscopus sibilatrix*) 5 paria (NT= silmälläpidettävä)

Kaikki tehdyt sirittäjähavainnot koskivat laulaneita koiraita ja pesä tai poikuehavaintoja ei lajista tehty. Kaikki havainnot tehtiin Nordanå-Lövbölen alueelta. Suuri osa kesäkuussa laulavista sirittäjäkoiraista on pesimättömiä lintuja. Gräsbölen alueelta lajista ei tehty havaintoja johtuen todennäköisesti lajille tyypillisten elinympäristöjen vähäisyydestä.

Teeri kuuluu pesimälinnustoon.

4. Yhteenveto

Suunnittelualueiden laajuuden vuoksi systemaattista vakiomenetelmiin perustuvaa selvitystä, jossa koko alue laskettaisiin useaan kertaan, ei voitu toteuttaa. Selvityksen tarkoituksena oli hakea alueelta mahdollisia uhanalaisia tai vaatelaita pesimälajeja. Laskentajan säätö oli erinomainen koko tutkimusajan ja alueet saatiin tyydyttävästi inventoitua.

4.1 Nordanå-Lövböle

Vaikka suuri osa alueesta on karua männikköä ja kalliomaastoa, kuuluu alueen pesimälinnustoon useita vaatelaita ja huomionarvoisia lajeja. Suuret yhtenäiset metsäkuviot mahdollistavat myös häiriöherkkien ja ihmistä karttavien lajien, kuten metson ja petolintujen esiintymisen alueella. Alueen pesimälinnusto on tyypillistä mäntyvaltaisten metsien lajistoa. Ainoastaan alueen itäosassa on laajempia kuusivaltaisia metsäkuvioita. Mäntyvaltaisten kalliomaastojen vaatelaita lajeja ovat kangaskiuru ja kehrääjä, joita pesii alueella useita pareja. Kangaskiuru on hyötynyt alueen louhoksista ja se pesii louhosalueiden reunoilla.

Alueen pesivään petolintulajistoon kuuluu ainakin kanahaukka (vähintään 1 pari), varpushaukka (1 pari), hiirihaukka (1 pari) sekä nuolihaukka (1 pari). Vaikka alueella havaittiin kalasääski, ei inventointialueella havaittu kalasääksen pesiä. Vanhan tiedon mukaan alueen lounaisrajan lähistöllä olisi kalasääksen pesä. Myös ampuhaukka saattaa satunnaisesti pesiä alueella. Mehiläishaukka saattaisi pesiä alueen kuusivaltaisessa itäosassa, vaikka nyt lajista ei tehty yhtään pesimäaikaista havaintoa.

Alueen metsäkanalintukanta on kohtalainen tai jopa runsas ja pesimälinnustoon kuuluu niin metso, teeri kuin pyykin. Pyykanta on runsas alueen itäosan kuusivaltaisella alueella. Metsot suosivat alueen kallioista ja mäntyvaltaista länsi- ja keskiosaa. Teeriä havaittiin taasisesti koko alueella.

Pöllöreviirien selvittämiseksi inventointiajankohta oli myöhäinen, mutta atrapin avulla alueelta löytyi 1 varpuspöllöreviiri. Alueella on kaksi huuhkajareviiriä joista toinen sijoittuu Dragsmossenin louhosalueen läheisyyteen ja toinen alueen eteläosiin. Alueella pesinee runsaina pikkujyrsijävuosina ainakin helmipöllö ja sarvipöllö. Inventoinnissa havaittiin joitakin alueelle ripustettuja pöllönpönttöjä ja alueella on jonkin verran pöllöille pesäpaikoiksi soveltuvia luonnonkoloja.

Varttuneiden tai vanhojen metsien lajeja inventoinnissa havaittiin niukasti näiden ympäristötyyppien vähäisyyden vuoksi. Esimerkiksi hömötiaisia tai puukiipijöitä alueella havaittiin hyvin vähän. Nuorten metsien ja taimikoiden pesimälinnusto oli melko niukkaa ja samojen lajien, kuten punarinnan dominoimia. Erityisesti hoidetut mäntytaimikot olivat hyvin niukkalinnustoisia.

4.2 Gräsböle

Gräsbölen suunnittelualue on ympäristöltään melko monotonista kallioalueista ja nuorista metsistä ja hakkuualoista koostuvaa ympäristöä, mikä heijastuu myös alueen linnustoon. Alueen pesimälinnusto on tyypillistä mäntyvaltaisten metsien lajistoa. Kuusikoiden ja lehtimetsien lajisto on hyvin niukkaa näiden ympäristöjen vähäisyydestä johtuen.

Alueen petolintulajistoon kuuluu ainakin varpushaukka, muita petolintuja ei alueella tavattu selvitysten yhteydessä. Metsäkanalintuja alueella esiintyy harvakseltaan, sekä pyy että teeri kuuluvat alueen lajistoon. Metsasta ei tehty havaintoja. Muuta huomionarvoista lajistoa alueella edustavat kurki, palokärki ja pikkulepinkäinen. Suunnittelualueen ulkopuolella on Stormossenin laaja suo- ja kosteikkoalue, jonka pesimälinnustoon kuuluu mm. kurki.

5. Lähteet ja kirjallisuus

Airaksinen, O. & Karttunen, K. 2001: Natura 2000 luontotyyppiopas. Ympäristöopas 46, 2. korjattu painos. Suomen ympäristökeskus, Helsinki.

Enemar, A. 1959: On the determination of size and composition of a passerine bird population season. A methodological study. – Vår Fågelvärldr suppl. 2:1-114.

Koskimies, P. & Väisänen, R.A. 1988: Linnuston seurannan havainnointiohjeet (2. painos). Helsingin yliopiston eläinmuseo, Helsinki.

Meriluoto, M. & Soininen, T. 1998: Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. Metsälehtikustannus. Tapio. Hämeenlinna.

Mossberg, B. & Stenberg, L. 2005: Suuri pohjolan kasvio. Tammi. Helsinki.

Rassi, P., Hyvärinen, E., Juslen, A. & Mannerkoski, I. (toim./eds.) 2010: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2010. Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 685 s.

Söderman, T. 2003: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura-arvioinnissa. Ympäristöopas 109. Suomen ympäristökeskus.

Tucker, G. & Heath, M. 1995: Birds in Europe- Their conservation status. BirdLife Conservation Series No. 3. 600p

Valkama, Jari, Vepsäläinen, Ville & Lehikoinen, Aleksi 2011: Suomen III lintuatlas. – Luontotieteellinen keskusmuseo ja ympäristöministeriä. <http://atlas3.lintuatlas.fi>. ISBN 978-952-10-6918-5. Sähköinen versio, Ei julkaistu vielä.

Väisänen, R.A., Lammi, E., Koskimies, P. 1998: Muuttuva pesimälinnusto. – Otavan Kirjapaino, Keuruu. ISBN 951-1-12663-6.

Valtion ympäristöhallinnon ympäristötietojärjestelmä.

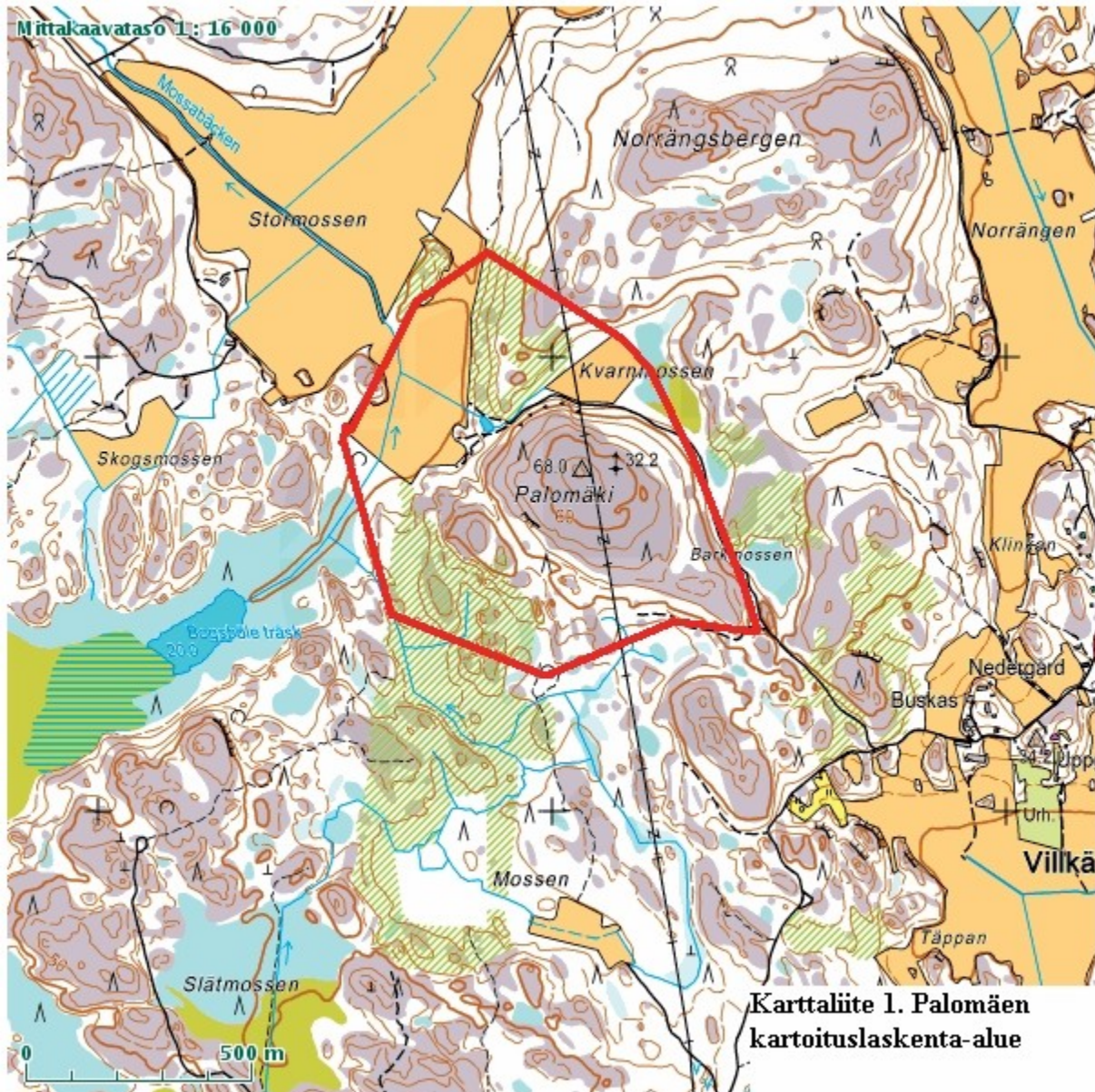
www.karttapaikka.fi.

www.ymparisto.fi.

6. Liitteet

liite 1. Kartoitus/laskentamenetelmillä tutkitut alueet

liite 2. laskentareitit

liite 3. Arvokkaampien pesimälajien sijoittuminen alueelle

